

Respect pentru oameni și cărți

COPII CĂPITANULUI GRANT

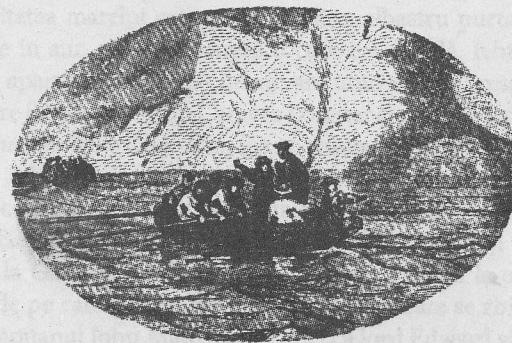
Jules Verne

COPIII CĂPITANULUI GRANT

(Partea I)

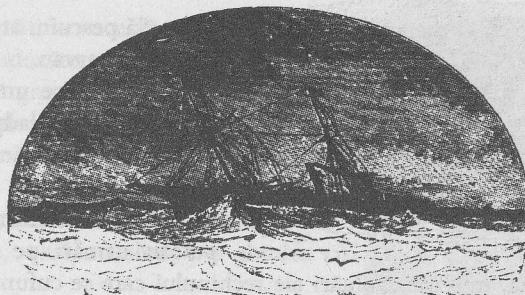
Călătorie în jurul lumii

Ilustrații de Riou
Gravuri de Pannemaker

CUPRINS cărti

PARTEA ÎNȚÂI –	
CĂLĂTORIE ÎN AMERICA DE SUD	5
PARTEA A II-A	
CĂLĂTORIE ÎN AUSTRALIA.....	158
PARTEA A III-A	
OCEANUL PACIFIC.....	316

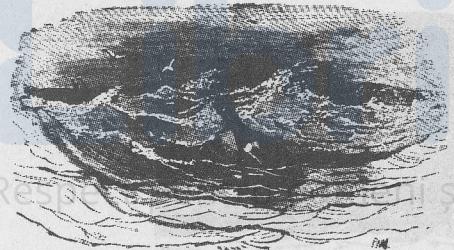
PARTEA ÎNTÂI – CĂLĂTORIE ÎN AMERICA DE SUD CAP. I BALANCE-FISH

La 26 iulie 1864, sub o adiere puternică de vânt dinspre nord-est, un iaht mărăț evoluă cu toată iuteala pe valurile Canalului de Nord. Pavilionul Angliei flutura în vârful catargului de dinapoi. La extremitatea marelui catarg un pavilion albastru purta inițialele E. G., brodate în aur, având deasupra o coroană ducală. Iahtul se numea Duncan și aparținea lordului Glenarvan, unul din cei șaisprezece pari scoțieni care făceau parte din Camera Lorzilor și cel mai distins membru al *Royal-Thames-Yaht-Club*-ului, foarte cunoscut în Regatul Unit.

Lordul Edward Glenarvan se găsea la bord cu Tânăra-i soție, lady Helena, și cu unul dintre verii lui, maiorul Mac Nabbs. Duncanul, nou construit, făcuse exerciții la câteva mile de Golful Clyde și încerca să se reîntoarcă la Glasgow. Insula Arran se zărea de acum la orizont, când matelotul de pe catarg semnală un pește enorm care se zbătea în urma iahtului. Căpitanul John Mangles porunci ca lord Edward să fie prevenit de acest fapt. Lordul urcă pe puncte cu maiorul Mac Nabbs și întrebă pe căpitan ce crede despre vietate.

- Cred că-i un rechin din cei mari, răspunse John Mangles.
- Un rechin prin locurile astăzi? exclamă Glenarvan.
- Fără îndoială, el aparține unei specii de rechini care se întâlnesc în toate măriile și sub toate latitudinile. E aşa-numitul “balance-fish”*. Dacă Înălțimea Voastră consimte și dacă lui lady Glenarvan i-ar fi plăcut să asiste la o vânătoare ciudată, vom ști îndată ce avem de făcut.

* Balance-fish este astfel numit de marinarii englezi, deoarece capul său are forma unei balante sau mai exact a unui ciocan mare. Din această cauză, în Franță, este cunoscut sub numele de rechin-ciocan.

— Să pescuim atunci, zise lordul Glenarvan.

Apoi trimise un marinar să prevină și pe lady Helena, care veni pe punte, într-adevăr intrigată nespus.

Marea era frumoasă; se puteau urmări pe suprafața

ei cu ușurință, repezile evoluări ale rechinului care se cufunda sau se ridica la suprafață cu o surprinzătoare putere. John Mangles, dădu ordine. Matelojii aruncă peste bord o parămă puternică, prevăzută cu un cărlig la care era pusă ca momeală o bucată enormă de slănină. Cu toate că rechinul era încă la o distanță de cincizeci de coți, simți momeala oferită lăcomiei lui. Se apropie repede de yaht. I se vedea arripile cenușii la capete, negre la bază, bătând valurile cu violență, pe când coada și-o menținea într-o poziție dreaptă. Pe măsură ce înainta, ochii lui mari, bulbuați, apăreau umflați de poftă, iar fâlcile, larg deschise, descopereau patru șiruri de dinți. Capul îi era larg și aşezat ca un ciocan uriaș în vârful unui mâner.

John Mangles nu se înșelase; acesta era cel mai lacom specimen al familiei rechinilor. Pasagerii și marinarii de pe Duncan urmăreau cu încordată atenție mișcările rechinului. Animalul fu de îndată în dreptul cărligului. Se întoarse pe spate pentru a-l apuca mai bine și enorma bucată de slănină dispără în vastul lui gâtlej. Îndată ce se "prinse", matelojii îl traseră. Rechinul se zbătu cu putere văzându-se smuls din elementu-i natural, apa. Dar se ținu seamă de violență lui; o frângie prevăzută cu un laț îl apucă de coadă și-i paraliză mișcările. După câteva clipe era azvârlit pe punte.

Îndată, unul dintre marinari se apropie de dânsul, cu băgare de seamă, și cu o puternică lovitură de topor tăie coada uriașă a animalului.

Pescuirea era terminată; nu se mai puteau teme de nimic din partea monstrului. Răzbunarea marinariilor era satisfăcută, dar curiozitatea lor, nu. Într-adevăr, la bordul oricarei corăbii este obiceiul de a se cerceta cu de-amănuntul stomacul rechinilor.

Lady Glenarvan nu voia să asiste la această "explorare" și se întoarse la locul ei. Rechinul găfăia încă; era lung de peste trei metri și cântărea peste șase sute de livre. Dimensiunea și greutatea nu aveau nimic extraordinar; dar dacă "balance-fish" nu este clasat printre uriașii speciei, el se numără printre cei mai de temut. Fu spintecat grabnic cu lovituri de topor. Cârligul pătrunse până în stomacul absolut gol. Evident animalul postise multă vreme și marinarii, înșelați în speranțele lor,

începură să-i arunce rămășițele în mare, când conducătorul echipajului observă un obiect grosolan, încurcat puternic în măruntaiile peștelui.

— Ei, ce-i asta? exclamă el.

— O piatră pe care animalul va fi înghițit-o, răspunse unul dintre marinari.

— Da, relua un altul, e o ghiulea cu sărmă.

— Tăceți, replică Tom Austin, secundul iahtului, nu vedeți că animalul era un bețivan patentat și că a băut nu numai vinul dar și sticla?

— Ce, întrebă lordul Glenarvan, rechinul are în stomac o sticlă?

— O sticlă veritabilă, răspunse șeful de echipaj.

— În cazul acesta Tom, relua lord Edward, scoateți-o cu băgare de seamă. Sticile găsite în mare încid adesea documente de preț.

— Crezi? întrebă Mac Nabbs.

— Cred că de multe ori poate fi cu putință.

— Nu te contrazic, răspunse maiorul. Poate că și acum o fi aici vreotaină.

— O vom afla îndată, zise Glenarvan. Ei bine, Tom?

— Iată, răspunse secundul, arătând sticla pe care o scosese nu fără greutate, din stomacul rechinului.

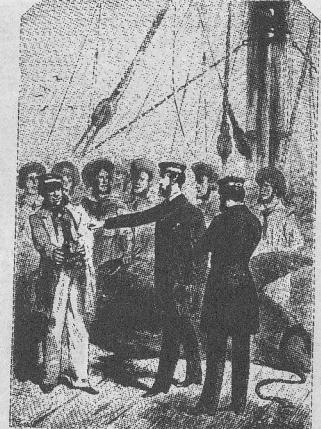
— Bun, zise Glenarvan. Spălați-o și aduceți-mi-o pe dunetă.

Sticla fu depusă pe masa din careu, împrejurul căreia se aşezără lordul Glenarvan, maiorul Mac Nabbs, căpitanul John Mangles și lady Helena. Se știe că femeia este curioasă întotdeauna.

Pe mare orice întâmplare constituie un eveniment. Fu un moment tacere. Era oare aici taina unui dezastru sau o simplă scrisoare incredințată bunului plac al valurilor de vreun marină fără lucru?

Înainte de a fi cercetată în interior, sticla fu examinată pe din afară. Ea avea o îmbucătură subțire și lungă, al cărei gât puternic purta încă un capăt de sărmă de fier atinsă de rugină. Pereții săi erau foarte groși și în stare să suporte o presiune de mai multe atmosfere. Cu aceste sticle, podgorenii din Aix sau din Epernay rup picioarele scaunelor, fără să se spargă. Sticla putuse deci să suporte fără nicio stricăciune primejdia unei lungi pribegiri.

— O sticlă a casei Cliquot, zise simplu maiorul. Si cum era cunosător în această materie, afirmația lui fu primită fără tăgadă.

— Dragul meu maior, răsunse lady Helena, puțin ne pasă ce e această sticla dacă nu știm de unde vine.

— Vom ști, dragă Helena, zise lord Edward, și putem afirma de pe acum că vine de departe. Privește stratul pietrificat care o acoperă: substanțele sunt mineralizate, pentru a zice astfel, sub acțiunea mării. Această rămășiță a pluit multă vreme în ocean, înainte de a fi intrat în pântecel rechinului.

— Dar de unde vine? întrebă lady Glenarvan.

— Așteaptă, așteaptă; trebuie să fii răbdătoare când ai o sticla ca asta în fața ta.

Glenarvan începu să scormonească stratul care apără gâtul sticlei; îndată ieși la iveauă dopul care era foarte stricat de apă.

— Circumstanță supărătoare, zise lordul Edward, căci dacă se găsește vreo hârtie înăuntru a fost vătămată.

— Tot ce se poate, replică maiorul.

— Voi adăuga, relua Glenarvan, că sticla, rău astupată, avea să se scufunde, și e o fericire că rechinul a înghiit-o pentru ca să ne-o aducă aici pe bord.

— Fără îndoială, răsunse John Mangles, și totuși ar fi fost mai bine să-o fi pescuit în mijlocul mării pe o latitudine și o longitudine bine determinate. Studiind curentii atmosferici și marini, se poate recunoaște drumul străbătut; dar cu acești rechini care merg contra vântului și mării, nu mai știi ce să faci.

— Vom vedea, răsunse lord Edward.

Scoase dopul cu multă grijă. Un miros puternic de sare se răspândi.

— Ei bine? întrebă lady Helena cu o nerăbdare specific femeiască.

— Da, zise Glenarvan, nu m-am înșelat! Sunt niște hârtii!

— Documente, documente! strigă lady Helena.

— Numai că, răsunse Glenarvan, pare să fie roase de umezeală și e imposibil să le scoți, căci sunt lipite de peretii sticlei.

— S-o spargem, răsunse maiorul.

— Aș vrea să-o păstreze neatinsă, replică Glenarvan.

— Și eu la fel, răsunse maiorul.

— Fără îndoială, zise lady Helena, dar conținutul este mai prețios

decât sticla, și e mai bine să-o sacrificăm.

— Înălțimea Voastră să desprindă numai gâtul, zise John Mangles. În felul acesta s-ar putea scoate documentul fără a se sparge sticla.

Era greu să se procedeze în alt fel. Trebui să se întrebuințeze ciocanul, căci învelitoarea de piatră era extrem de tare. Sfârâmăturile căzură pe masă și mai multe bucăți de hârtie ieșiră la iveauă, lipite una de alta. Glenarvan le scoase cu grijă, le separă și le întinse pe masă. Lady Helena, maiorul și căpitanul se îngrămadiră în jurul lui.

CAP. II CELE TREI DOCUMENTE

Pe bucătile de hârtie, jumătate distruse de umezeală, se zăreau câteva cuvinte, numai resturi indescifrabile ale unor rânduri șterse aproape în întregime. Câteva minute, lord Glenarvan le examină cu atenție, le întoarse în toate felurile, le expuse la lumina zilei, observă cele mai mici urme, privi pe prietenii care îl măsurau cu o privire nerăbdătoare, și zise:

— Sună aici trei documente distințe, și după cât se pare trei copii ale aceluiași document tradus în trei limbi: unul în engleză, altul în franceză și al treilea în germană. Cele câteva cuvinte care au scăpat nevătămate nu lasă nicio îndoială în această privință.

— Dar, cel puțin, cuvintele au vreun înțeles? întrebă lady Glenarvan.

— E greu să mă pronunț, sunt incomplete.

— Poate să completați un document prin altul, zise maiorul.

— Desigur, răsunse John Mangles, căci e cu neputință ca apa să fi ros aceste linii, exact în aceleași locuri. Alături și crâmpetele de fraze, vom sfârși prin a le găsi un înțeles.

— Ceea ce vom face, zise lord Edward, dar să procedăm cu metodă. Iată mai întâi documentul englez.

Documentul prezinta următorul aranjament al rândurilor și cuvintelor:

62	Bri	gow
skip	aland	stra
and	that monit	Gr
lost		of long ssistance

* Cuvintele: sink, aland, that, monit, and, lost, înseamnă în română: a se scufunda, la pământ, acesta și pierdut. Skipper este numele care se dă în Anglia căpitanilor din marina comercială. Monition înseamnă document și assistance, ajutor.

— Iată ceva care nu spune prea mult, zise maiorul.
— Oricum ar fi, răspunse căpitanul, este engleză curată.
— Nicio îndoială în această privință, zise lordul Glenarvan.
Cuvintele: sink, aland, that, and, lost sunt intacte; skipp formează evident cuvântul skipper și e vorba de un domn Gr..., probabil căpitanul unui vas naufragiat.

— Să adăugăm, zise John Mangles, cuvintele monit și ssistance, a căror interpretare este evidentă.

— Ei, dar e ceva, spuse lady Helena.

— Din nenorocire, răspunse maiorul, lipsesc rânduri întregi. Cum să găsim numele unui vas pierdut, locul naufragiului?

— Le vom găsi, zise lord Edward.

— Fără îndoială, replică maiorul, care era totdeauna de părerea tuturor, dar în ce fel?

— Completând un document prin altul.

— Să încercăm! exclamă lady Helena.

A doua bucată de hârtie mai vătămată decât cealaltă nu oferea decât cuvinte izolate, așezate în acest fel:

7 juni	Glas
zvei	atrosen
graus	
bringt ihnen	

— E scrisă în germană, zise John Mangles, de îndată ce-și aruncă ochii pe hârtie.

— Și dumneata cunoști această limbă, John? întrebă Glenarvan.

— Perfect.

— Spune-ne ce înseamnă.

Căpitanul cercetă documentul cu atenție și spuse:

— Mai întâi, iată-ne fixați asupra datei evenimentului. 7 Iunie însemnează 7 iunie. Apropiind această cifră de cifrele documentului englez, 62, avem data completă: 7 iunie 1862.

— Foarte bine, strigă lady Helena, continuă John.

— În același rând, reluă căpitanul, găsesc cuvântul glas, care, alăturat de cuvântul gow dat de primul document, însemnează Glasgow. E desigur vorba de o corabie din portul Glasgow.

— Aceasta e și părerea mea, răspunse maiorul.

— Rândul al doilea lipsește în întregime, reluă John Mangles. Dar în al treilea întâlnesc două cuvinte importante; zvei care înseamnă doi și atrosen sau mai bine matrosen, al cărui înțeles în limba germană este marină.

— Probabil, răspunse lord Glenarvan.

— Mărturisesc, reluă căpitanul, că totuși cuvântul următor graus mă încurcă. Nu știu cum să-l traduc. Al treilea document ne va face poate să-l înțelegem. Cât despre ultimele două cuvinte, ele se explică ușor. Bringt ihenen însemnează aduceți-le, și dacă le alăturăm cuvântului englez așezat ca și ele în rândul șapte al primului document, vreau să spun alături de cuvântul assistance, fraza: *aduceți-le ajutor*, reiese evidentă.

— Da! Aduceți-le ajutor! zise lord Edward, dar unde se găsesc acești nenorociți? Până acum nu avem nicio indicație asupra locului și teatrul catastrofei ne este cu totul necunoscut.

— Să sperăm că documentul francez va fi mai deslușit, zise lady Helena.

— Să vedem documentul francez, răspunse Glenarvan. Cum cunoaștem cu toții această limbă, cercetările noastre vor fi mult mai ușoare.

Iată copia exactă al celui de-al treilea document:

trois	ats	tania	
contin	pr	gonie	austral
jeté		abor	
et 37	11'	lat	ongit

— Sunt și cifre, spuse lady Helena. Priviți...

— Să procedăm cu băgare de seamă, zise lord Glenarvan, și să începem de la capăt. Dați-mi voie să însemnez unul câte unul cuvintele împrăștiate și incomplete. Văd mai întâi, de la primele litere, că e vorba de o corabie cu trei catarge, al cărei nume, mulțumită documentelor englez și francez, ne este păstrat în întregime: Britannia. Din cele două cuvinte următoare gonie și austral, numai ultimul are un înțeles pe care îl pricepeți cu toții.

— Iată de acum un amănunt prețios, răspunse John Mangles. Naufragiul a avut loc în emisfera australă.

— E vag, răspunse maiorul.

— Continui, răspunse lord Edward. Ah! Cuvântul abor, radicalul verbului aborder. Nenorociiții au tras la țarm în vreo parte. Dar unde? Contin! Pe un continent, adică. Cruel!

— Cruel! strigă John Mangles, dar iată explicația cuvântului nemțesc graus... Grausani... Crud!

— Să continuăm! Să continuăm! zise Glenarvan, al cărui interes era tot mai mult ațâțat pe măsură ce înțelesul cuvintelor se completa. Indi... Deci în India au fost aruncați marinarii. Ce înseamnă cuvântul hongit? Ah, longitudine! Iată și latitudinea: treizeci și șapte de grade, unsprezece